

TYOLOGIE AKTIVNÍHO OBČANSTVÍ

Pojmu demokracie věnujeme v naší společnosti výsadní místo, podpora aktivního občanství se stává cílem různých vzdělávacích institucí. Autoři studie *What Kind of Citizen* (Westheimer, Kahne, 2004) mapovali vzdělávací programy zaměřené na podporu aktivního občanství a na jejich základě pojmenovali 3 typy občanství; osobně odpovědný*á občan*ka, participující občan*ka, občan*ka zaměřený*á na společenskou spravedlnost.

Předpoklady, které se skrývají za jednotlivými typy občanství se od sebe liší. Jak se pozná aktivní občan*ka? Jak přemýšlí a co dělá?

	OSOBNĚ ODPOVĚDNÝ*Á OBČAN*KA	PARTICIPUJÍCÍ OBČAN*KA	OBČAN*KA ZAMĚŘENÝ*Á NA SPOLEČENSKOU SPRAVEDLNOST
POPIS	<p>Chová se odpovědně ve své vlastní komunitě.</p> <p>Pracuje a platí daně.</p> <p>Dodržuje zákony.</p> <p>Třídí odpad, daruje krev.</p> <p>Dobrovolničí v dobách krize.</p>	<p>Je aktivní člen*ka dobrovolnických organizací nebo neformálních snah o vylepšení svého okolí.</p> <p>Organizuje lidi ve svém okolí, aby spolupracovali na dosažení společensky prospěšných cílů.</p> <p>Ví, jak fungují státní instituce a jak je ovlivnit.</p> <p>Zná strategie na dosahování kolektivních cílů.</p>	<p>Kriticky analyzuje sociální, ekonomické a politické vlivy a struktury, aby rozlišil*a mezi projevy a klíčovými příčinami problémů.</p> <p>Řeší případy nespravedlnosti.</p> <p>Zná demokratická a sociální hnutí a ví, jak přispívat k systémové změně.</p>
PŘÍKLAD	<p>Přispívá jídlem do potravinové sbírky.</p> <p>Snaží se minimalizovat svoji vlastní spotřebu.</p>	<p>Organizuje samotnou sbírku potravin.</p> <p>Zakládá freeshopy, díky kterým se minimalizuje odpad a zbytečná spotřeba.</p>	<p>Zkoumá příčiny hladu ve světě a koná tak, aby přispíval*a k jejich řešení.</p> <p>Zkoumá důvody, kvůli kterým naše ekonomika vyžaduje neustále rostoucí spotřebu.</p>
KLÍČOVÉ PŘEDPOKLADY	<p>... měli*y dobrý charakter, byli*y upřímní*é, odpovědní*é a dodržovali*y zákony.</p> <p>Pro zlepšení společnosti a řešení sociálních a environmentálních problémů je důležité, aby občané a občanky...</p>	<p>... aktivně participovali*y, přebírali*y vůdčí pozice v existujících společenských strukturách.</p>	<p>... kriticky přehodnocovali*y současné socio-ekonomicko-politické struktury, které udržují nespravedlivé nastavení společnosti, a pracují na jejich vylepšení nebo nahrazení.</p>

Zdroj: Westheimer and Kahne (2004)
What Kind of Citizen? The Politics for Education for Democracy